

NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 14 December.

DICERE VERUM QUID VERTAT?
HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel *Dingsdags, Donderdags en Zaturdags*. De prijs van hetzelfde is / 3-00 per drie maanden; *franco* tot aan het naaste postkantoor / 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en diegenen, welke geene 5 regels beloopten, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, *franco* te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander, te 's Hertogenbosch.

KERKELIJKE STAAT.

ROME.

Mgr. *Capaccini*, Substituut der secretaris van staat enz., heeft aan Zijne Heiligheid verzocht om hem van den post van Secretaris der congregatie voor de buitengewone kerkelijke zaken te willen ontslaan, welke hij met de overige belangrijke bezigheden, die aan hem zijn toevertrouwd, niet kan vereenigen. De H. Vader heeft zijn verzoek ingewilligd en tot een blijk zijner bijzondere tevredenheid voor de menigvuldige bewezene diensten, hem eene Kanunniksplaats in de kerk van *St. Jan van Lateranen* verleend.

De prelaat *Joannes Brunelli*, Onder-secretaris der congregatie voor de buitengewone kerkelijke zaken, is tot Secretaris benoemd.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 10 December.

Ruim zeventig voormalige leerlingen van Duitsche hoogeschoolen, thans als Hooglectaren, Predikanten of Artsen te Hamburg gevestigd, hebben aan de zeven göttinger Hooglectaren, welke tegen het koninklijk patent geprotesteerd hebben, een adres van dankbetuiging voor den door hen gedanen stap toegezonden.

De stadsregering van Osnabrug heeft aan den Koning verklaard, zich van het gegrunde der redenen, welke voor het niet geldige der constitutie van 1833 zijn aangevoerd, niet te kunnen overtuigen, en zich dus voor te behouden aan zoodanige pogingen deel te nemen als tot handhaving dier constitutie mogten worden aangewend.

— De staatsraad *Kopp van Munster* te *Lacorne* is tot voorzitter van den Zwitserschen landdag voor het volgende jaar benoemd.

— *Perteff-pacha*, de voormalige Turksche Minister van binnenlandsche zaken, die naar *Adrianopel* verbannen was, is aldaar den 7 November plotseling overleden. Sommigen vermoeden dat zijne vijanden hem uit den weg hebben geruimd, uit vrees dat de Sultaan hem op nieuw in dienst zou stellen.

Redschid-pacha, laatstelijk ambassadeur te Londen, was den 14 der vorige maand te *Konstantinopel* aangekomen, maar het schein nog twijfelachtig of hij den post van Minister der buitenlandsche zaken, tot welke hij geroepen was, wel zou aanvaarden.

— Uit Weenen wordt van den 3 December gemeld. Zoo even is het volgende K. K. patent verschenen: „Wij *Ferdinand I*, door Gods genade Keizer van Oostenrijk enz., enz. De Duitsche bondsvergadering heeft nopens de bestraffing der misdaden tegen den Duitschen bond, en de wederzijdsche uitlevering der staatsmisdadigers, in de zitting van 16 Augustus 1836, met onze medewerking en bijstemming het volgende besluit genomen:

Art. 1. Daar het doel van den Duitschen bond niet alleen bestaat in het behouden der onafhankelijkheid en onschendbaarheid der Duitsche staten, en het behouden der rust en zekerheid van Duitschland, naar buiten en van binnen, maar ook de staatkundige inrigting van den bond, uit hoofde van derzelve wezenlijk verband met de staatsinrigtingen der afzonderlijke bondstaten, als een noodwendig bestanddeel der laatste te beschouwen is, in voege dat eene aanranding van den bond of zijne inrigting tevens eene aanranding van elken afzonderlijken bondstaat uitmaakt, zoo moet elke onderneming tegen het bestaan, de integriteit, de zekerheid of de inrigting van den Duitschen bond, in de afzonderlijke bondstaten, overeenkomstig de in dezelve bestaande of nader in de vooren wetten, volgens welke eene gelijke tegen dien afzonderlijken bondstaat gepleegde handeling als hoog verraad, lands verraad of onder eene andere benaming vervolgbaar is, beoerdegeld en bestraft worden.

Art. 2. De bondstaten verbinden zich jegens elkander, personen beschuldigd van aanstoking, deelneming of begunstiging van eene onderneming tegen den Souverein, of tegen het bestaan, de integriteit, staatsinrigting of zekerheid van eenen anderen bondstaat, aan den beoerdegden of bedreigden staat, op deszelfs verlangen uit

te leveren, mits die persoon niet een onderdaan van den om uitlevering verzochten staat, of in denzelfden wegens hem te last gelegde misdrijven te vervolgen of te bestraffen is. Mogt de onderneming, waarvan de uit te leveren persoon beschuldigd wordt, tegen verscheidene afzonderlijke bondstaten gerigt zijn, zoo moet de uitlevering geschieden aan diegenen dier staten, welke dezelve het eerst gevraagd heeft.” Wij bevelen derhalve, dat dit bonddagsbesluit, naar geheel zijnen inhoud, in al onze tot den Duitschen bond behoorende staten, nauwkeurig opgevolgd en uitgevoerd worde. Tevens gelasten wij bij dezen, dat het betrekkelijk het in het eerste artikel van bovenstaand bonddagsbesluit aangenomen beginsel nopens de bestraffing der aanrandingen van den Duitschen bond, ook in onze, tot den Duitschen bond niet behoorende staten, waarin het strafwetboek van 1803 ingevoerd is, in toepassing gebragt worde. Gegeven in onze keizerlijke hoofd- en residentie-stad Weenen, den 24 October 1837.

E N G E L A N D.

LONDEN den 10 December

Een der torybladen behelst eene lange redenering, ten betooge dat Engeland zich krachtig behoorde te verzetten tegen de aanmatigingen van Rusland en Frankrijk, waarvan het eerste, gelijk dat blad het noemt, de Poolsche vrijheid vernietigt, de magt der porce gesnuikt, *Moldavie* en *Wallachye* nagenoeg ingelijfd en zijne wapenen tot in het hart van *Azie* gebragt heeft; terwijl de Franschen langs hoe dieper in *Afrika* doordringen, *Marokko* en de *Westindien* bedreigen, en beide die mogelijkheden hunne scheepsmagt gedurig vergrooten.

Eergisteren heeft de *Kanselier* van den *Exchequer*, bij gelegenheid der beraadslagingen over de civile lijst, de motie gedaan, dat de aanspraak op de voortdoring van alle pensioenen, onder der regering des overledenen Konings toegestaan, aan het onderzoek eener afzonderlijke commissie zou onderworpen worden. *Sir St. Peel*, *lord Stanley* en anderen zagen daarin eene groote onregtvaardigheid jegens de belanghebbenden, en tevens eene beleediging aan den Monarch die hun de pensioenen verleend had. Nogtans is de voorslag van den *Kanselier* met eene meerderheid van twee en zestig stemmen aangenomen.

De zittingen van het hoogerhuis hebben niets van algemeen belang opgeleverd.

De Protestantische associatie in deze hoofdstad heeft gisteren hare eerste geregelde wekelijksche vergadering, onder voorzitting van *Kolonel Markworth*, gehouden. Het doel dezer vereeniging, van welke het onlangs in het hoogerhuis gedaan voorstel afkomstig is, om de Roomsche-Katholijken buiten het parlement te sluiten, bestaat in de verdediging der belangen van de Protestantische kerk tegen de pogingen van anders-denkenenden. De *President* heeft echter zelf erkend, dat de associatie tot hiertoe geringe medewerking bij de Engelsche bevolking vindt.

— Laatstleden zondag is een voerman nabij *Dublin* door vijf moordenaars aangevallen en doodelijk gewond, alleen uit wraak, omdat de man die hem in dienst gesteld had zijne stem, bij de laatste verkiezingen, aan den candidaat der behoudende partij had gegeven.

F R A N K R I J K.

PARIS, den 11 December.

Nadat het gouvernement officieel het berigt had gegeven, dat *Hertog van Nemours* de terugreis naar Frankrijk over *Angoulême* en *Marseille* zou nemen, en men daar voorbereidzelen voor zijn ontvangst gemaakt had, vernoot men thans, dat de *Hertog* door de *Phare* van *Gibraltar* te hebben aangedaan, in een der westelijke havens van Frankrijk zal ontschepen. Dit laatste bericht men reeds berigt, dat de *Phare* die haven aangedaan heeft, zich op nieuw van steenbloed te voorzien.

— De *Moniteur* vermeldt in zijn officieel gedeelte, dat tot Bisschop van Nîmes Mgr. *Cart*, Vikaris-Generaal van Besançon en tot den bisschoppelijken zetel van Amiens Mgr. den Vicaris-Generaal van Lijon *Mioland* is benoemd.

— Men heeft hier ontvangen den *Moniteur Algérie* van den 24, daarin komen voor de ordonnantie waarbij de Generaal *Vallée* tot Maarschalk wordt verheven, die houdende de bevorderingen in het leger en de verleende decoraties. Deze stukken gaan verzeld van eene dagorder van den Maarschalk aan de troepen, waarin opgenomen is de brief door den Koning ter gelegenheid van de in-neming van Constantine aan den Maarschalk geschreven.

De bijzondere berigten die men uit Bona en Constantine ontvangt luiden bevredigend. De gezondheids-toestand wordt als niet ongunstig voorgedragen. De inwoners van Constantine waren tot op omtrent 10,000 aangegroeid. De gemeenschap met de onderscheidene tesschengelegene punten werd gemakkelijk onderhouden. Onder de zuidoostelijke stammen hadden zich eene coalitie tegen den Beigevormd, aan welks hoofd de bekende cheik *Terhaet-Saghiet* stond. De markten van Bona en Constantine werden door de Arabieren wel voorzien.

— Volgens berigten van de grenzen, van den Carlistischen kant zou er in de baskische provincien op dit oogenblik met ernst aan de uitzending eener nieuwe expeditie gedacht worden. Deze expeditie wordt er gemeld, zal bestaan uit al de kastiliaansche bataillons, en voorts uit de Baskische bataillons onder *Garcia* en *Fuergue*, die de Baskische provincien nog niet verlaten hebben. — Het komt vreemd voor, dat men in het tegenwoordig seizoen, en nadat men van alle zijden gemeld had, dat de Karlistische troepen rust en herstelling behoeften, weder op eens van eene expeditie hoort gewagen; doch, van den anderen kant, is het bekend, dat don *Carlos* zich ijverig met de reorganisatie van zijn leger heeft bezig gehouden. Een der voornaamste behoeften zou in het artillerie-materieel zijn gelegen.

— Volgens een dagorder van den Generaal *Bugaud*, te Oran uitgevaardigd, moeten al de korpsen, die zich in Afrika bevinden, zich met den landbouw bezig houden, zoo om daardoor het lot van den soldaat te verbeteren als om tot het coloniseren van het land mede te werken. De troepen die bestemd zijn om aldaar te blijven, zoo als de zouaven en spahis, moeten dadelijk beginnen den hun aangewezen grond te bebouwen en te beplanten, als mede potten graven, waterleidingen aanleggen en huizen oprigten. De zouaven zullen bij het zoogenaamde vierkante huis zich vestigen, en reeds is hun land gegeven om aardappelen te telen, terwijl de spahis Miserghine tot garnizoen krijgen en er een dorp moeten aanleggen.

BELGIË

BRUSSEL, den 12 December

De Katholieke universiteit te Leuven heeft dit jaar boven alle verwachting toegenomen. In het afgelopen jaar telde men 350 en thans 400 studenten. Onderscheiden omstandigheden hebben in het vorige jaar 50 leerlingen doen verliezen. Vele hebben hunne studien gestaakt, andere hadden dezelve volbragt, doch dit verlies is door de komst van meer dan honderd leerlingen rijkelijk hersteld. Het grootste gedeelte behoort tot de wijsbegeerte, welke 200 leerlingen telt. In de faculteit der godgeleerdheid zijn 42 of 43 studenten, waaronder tien uit vreemde landen. De nieuwe Pedagogie, opgericht ten behoeve van de studenten in de geneeskunde, gaat voorspoedig voort. Slechts eenige weken geopend telt zij reeds 35 studenten. Overigens heeft de Pedagogie van *Adrianus VI* door dit nieuw gesticht met de daad niets geleden. De beide Pedagogien tellen ongeveer honderd leerlingen. Men merkt een goed en geregeld gedrag onder de studenten op. Het voorbeeld van hen die met goed gevolg hunne examina hebben afgelegd, draagt ongetwijfeld veel bij om hunnen ijver tot den arbeid meer en meer op te wekken.

NEDERLANDEN

'sHERFODENBOSCH, den 10 December.

Z. K. H. de Maarschalk, Prins van Oranje bevindt zich wederom van zijne reize naar 'sHage, in het hoofdkwartier te Tilburg.

— Wij vernemen, dat de, door H. K. K. H., mevrouw de Prinses van Oranje, over 7 jaren ingestelde naaischool van behoefte Scheveningsche meisjes, weder op den 6 November jl., op het badhuis is geopend, en dat H. K. K. H., door daarbij, niettegenstaande haren diepen rouw, in persoon tegenwoordig te zijn, een blijk heeft willen geven van het groot belang, hetwelk hoogstdezelve stelt in eene intrigting, die zoo zeer tot de beschaving der laagste klassen medewerkt en zulks goede uitkomsten oplevert, blijkens de uitdeeling op den 6 dezer maand gedaan, bij gelegenheid van de verjaaring van Z. K. H. den Prins van Oranje, van kleedingstukken, alle in éene maand tijds, door deze jonge meisjes vervaardigd, en

uitgereikt aan de armen, die niet ophouden kunne verhevene wel-doenster te zegenen, welke hunne ellende, zoo veel mogelijk, verzacht."

— Den 5 December is te Rousselaere de winkel van zekeren *Lantier*, uit Gent, geplunderd, die zich met de verspreiding van bijbels bezig hield. De plundersaars zijn door de toegeschotene gendarmes uiteengejaagd. (*Staats-Courant*).

— Men meldt uit 'sHage het volgende:

De Tweede Kamer der Staten-generaal heeft maandag jl. in de afdeelingen onderzocht het ontwerp van wet, houdende veranderingen in het tarief der regten op den in- uit- en doorvoer. Vervolgens is de Centrale Afdeeling vergaderd geweest, tot het houden eener conferentie met Z. Exc. den Minister van Financien, over de aanhangige begrootings-wetten. Dingsdag ten half twee ure zal de Centrale Afdeeling nogmaals bijeenkomen en ten twee ure zal er eene openbare zitting plaats hebben.

Door Zijne Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken is aan de beide Kamers der Staten-Generaal eene staatkundige mededeeling gedaan. Bij de Tweede Kamer heeft zulks in eene zitting met gesloten deuren plaats gehad. Naar men verneemt is, ingevolge art. 12 van het reglement van orde der Kamer, door den voorzitter aan de leden het geheim opgelegd.

— Naar men verneemt, is dezer dagen de van ouds vermaarde hofstede *Zorgvliet*, van *Jacob Cats*, op den Scheveningscheaweg, door Z. K. H. den Prins van Oranje aangekocht. Men verzekert, dat zij tot een zomerverblijf voor Hoogstdezelvs gezin zal worden ingerigt.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 8sten dezer, dat de regering aldaar het plan heeft om eene militaire kaserne voor 200 à 2500 man te laten bouwen; een maatregel die den lang gewenschen wensch van de inwoners zoowel als van het garnizoen zal bevredigen.

— Uit Breda wordt het volgende gemeld:

Zaterdag avond, ten half acht ure, is Zijne Hoogwaardigheid Mgr. de baron van *Wijkerstooth*, Bisschop van Curium vergezeld van zijnen secretaris, en onder begeleiding van den Hoogeerwaarden heere van *Hooijdonk*, Vicarius Apostolicus en de verdere commissie uit de geestelijkheid en het kerkbestuur der Nieuwstraatsche parochie, die Zijne Hoogwaardigheid waren te gemoet gereden, alhier binnengekomen, en aan de pastorij van den Welcerw. Heer *Leenaerts* afgestapt. Den volgenden morgen heeft Monseigneur kwart voor 9 ure eene stille Mis in de Nieuwstraatsche kerk gecelebreerd, die door eene groote menigte is bijgewoond; en heeft Zijne Hoogwaardigheid zich daarna onder het gehoor der hoogdienst bevonden, ter welker gelegenheid het koor eene Muziekmis van *Emmerich* heeft gezongen. Op den middag heeft de Bisschop het nieuw in te wijden kerkgebouw in oogenschouw wezen nemen, om levens getuige te zijn van de groote repetitie der mis van *André*, die op dien oogenblik voor het laatst beoefend werd, en eene volledig-schoone uitvoering belooft. Tegen den avond is Mgr. naar het Seminarie van het district Breda, te Hoeven vertrokken, om na dat bezoek te hebben afgelegd, heden avond ten 5 ure alhier aan de Pastorij terug te zijn.

— Bij eene resolutie van Z. Exc. den minister van financien, is dezer dagen, nopens de uitvoering van het tractaat van handel en scheepvaart tusschen de Nederlanden en Groot-Brittanje, aan de gewestelijke autoriteiten kenbaar gemaakt:

1^o. Dat, naar luid der daarin vervatte bepalingen, welke zullen gerekend worden in werking te zijn geweest met den 22 November jl., a. geene tonnen-, haven-, baken-, loods-, quarantaine-gelden of andere soortgelijke of daarmede overeenkomende regten, van welken aard of onder welke benaming ook, zullen mogen gevorderd worden van schepen, varende onder Engelsche vlag, ten opzichte van reizen tusschen de havens van Nederland en Groot Brittanje en vice-versa; met eene lading, of ten opzichte van alle reizen in ballast, dan tot een gelijk bedrag als diezelfde ongelden van de Nederlandsche schepen worden geheven, zullende ten aanzien van de beladene schepen onder Engelsche vlag, komende van of varende naar andere landen, de genoemde gelden voorloopig worden berekend, op den tot dusver gevolgden voet; b. geen regt, ongeld, beperking of verbod te leggen, noch eenige premie of korting te onthouden aan eenige goederen onder Engelsche vlag in- of uitgevoerd, dan die, waaraan diezelfde goederen bij in- of uitvoer onder Nederlandsche vlag onderworpen zijn of daaraan worden toegekend, met dien verstande evenwel, dat deze bepalingen ten aanzien van de behandeling der goederen, uitsluitend van toepassing zullen zijn bij eenen regtstreekschen aanvoer, uit eene Engelsche haven naar eene Nederlandsche haven in Europa, of uit eene Nederlandsche naar eene Engelsche haven in gezegd werelddeel; terwijl bij eene niet regtstreeksche vaart, dat is van of naar de havens van een an-

deren staat of buiten Europâ, de goederen, onder Engelsche vlag, op den voet der thans vigerende wetten zullen behandeld worden, en mitsdien niet deelen in de gunsten, aan den in- of uitvoer onder Nederlandsche vlag toegekend; zullende, in toepassing van de bovenstaande bepalingen, voorloopig, en in afwachting van nadere voorschriften aan de steenkolen, welke uit Engeland onder de vlag van dien staat worden uitgevoerd, gelijke vrijdom van inkomende regten worden bewilligd, als tot dusverre door de Nederlandsche schepen is genoten.

2o. Dat de dagteekening van de in- of uitklaring der schepen beslissen zal ten aanzien van de toepassing der begunstiging, aan den aan- of uitvoer van goederen onder Engelsche vlag toegekend, en die goederen, welke in entrepôt zijn opgeslagen, vóór den dag, waarop het tractaat in werking is gebracht, bij den uitslag ter consumptie, met opzigt tot de inkomende regten zullen behandeld worden, invoege als voor de afsluiting van het tractaat plaats had.

3o. Dat de heeren Gouverneurs, ter verdere uitvoering van de bepalingen voorkomende in art. 4, 5 en 6 van het bovenvermelde tractaat, de daarbij betrokken ambtenaren zullen verwijzen tot de bestaande wetten en instructien, waarin ten deze geene verandering wordt teweeg gebracht, onder aanbeveling echter van zorg te dragen, dat de beschikkingen omtrent benaderingen, zo spoedig worden genomen en uitgevoerd, als noodig is, om aan de laatste zinsnede van art. 4 van het tractaat te kunnen voldoen.

4o. Dat hetgeen sedert den dag, waarop het tractaat wordt gebracht in werking te zijn geweest, meer mogt betaald zijn, dan volgens hetzelfde verschuldigd was, aan de belanghebbenden zal behooren terug gegeven te worden, waarvan de ontvangers, bij aftrek van de registers van de loopende dienst, door behoorlijke quitantien zullen doen blijken.

REGTERLIJK GESCHIEDVERHAAL.

Zie hier een der menschlievende trekken, welke verdienen bekend gemaakt te worden. Dezer dagen verscheen te Parijs een grijsaard voor de correctionele regtbank, aangeklaagd van bedelarij. Alvorens de regtbank ging beraadslagen trad een geestelijke ter voorschijn en verzocht om eenige aanmerkingen ten voordeele van den beklagde te mogen doen.

Wie zijt gij, mijn heer, vroeg de President.
De geestelijke antwoordde ik ben de Pastoor der kerk van onze Lieve Vrouw van Victorie (Notre-Dame-des-Victoires). Deze grijsaard is een oud Vrederegter die zijn fortuin door overvloedige liefdadigheid verloren heeft met aanzienlijke sommen te leenen, die hem niet zijn terug gegeven. Thans is hij zeer arm, doch zo groot is zijne liefdadigheid dat hij vermeent dat andere nog armer zijn dan hij. Elf Fransche stuivers zijn voor zijne dagelijksche behoeften voldoende, zes om zijn verblijf te betalen en het overige om te leven. Welnu wanneer men hem meerder geeft deelt hij dit aan andere armen uit. Ik weet dat hij voor de oogen der menschelijke wet misdaan heeft, die het bedelen verbiedt, maar in aanmerking nemende dat zijne verstandelijke vermogens door de tegenspoeden en ongelukken die hij gehad heeft verzwakt zijn, vertrouw ik dat gij hem niet zult veroordeelen. Hij heeft de daad niet bezeft, mijne heeren, houdt u daarvan verzekerd, welke hij begaan heeft. Indien de regtbank eenige toegeeflijkheid wil gebruiken, kan ik verzekeren dat *Charriere* (dit is de naam vanden beklagden), voor het vervolg buiten eene nieuwe aanklagt zal blijven.

De achtingswaardige getuigen was bereid om voort te pleiten doch de President hield hem tegen en korte oogenblikken daarna sprak hij met eene ont oerde stem zijne vrijspraak uit.

GEESTELIJKHEID IN SPANJE EN PORTUGAL.

De tijdingen welke men uit die rijken ontvangt, zijn allerbedroevendst ten aanzien van de behandeling der geestelijkheid. De burgeroorlog is oogenblikkelijk in beide landen opgeschort; nu doet men de geestelijkheid denzelve aan.

Het geheel der tijdingen levert een bewijs op, dat de geest van vrede en veiligheid in die landen verre weg nog niet bestaat. Wijle *Mgr. de Pradt* zeide: *de revolutie zal de toer rondom de wereld doen*; niet alleen heeft zij die rol gespeeld, maar zij is overal, waar zij heeft plaats gehad, gebleven, verspreidende de kiemen van een vuur, hetwelk op die beide vaste landen thans brandt.

Volgens hetigen van Gironne onder dagteekening van den 10 November jl. zijn op hooger bevel gearresteerd de eorwaardeheeren *D. N. Costa*, Aartsdiaken, de Kanunnik *D. N. Aguilar*, de Kanunnik *D. N. Velado*, de gewezen Gardiaan van het klooster van den *H. Franciskus* en twee oude Franciskanen, die naar Barcelona zijn overgebracht. Men kende de oorzaak hunner gevangenneming niet.

De leden der Portugesche geestelijkheid zijn een prooi der diepste armoede geworden. Men heeft een Kanunnik uit Lissabon met oud

slatens kleederen gezien, die om een aalmoes vroeg. Een ieder kan uit dergelijke daden den tijdgeest nagaan, die zoo voort gaande naar de dagen der overheersching van *Napoléon* zal terug doen keeren en die om zijne aanslagen tegen het hoofd der Katholieke Christenheid de grootste der dwingelanden is moeten genoemd worden.

NIUWE SECTE IN FRANKRIJK.

De Courant van Berri vermeldt het bestaan eener nieuwe secte, die zich te St. Amand in die provincie schijnt te willen vestigen en even als de Sint-Simonisten de grondzuilen van den godsdienst omverwerpt. De zoogenaamde *Grootpriester* drukt zich in eenen brief aan den Maire van St. Amand aldus uit.

„Onze godsdienst staat in beginsel de grootste verdraagzaamheid toe en bij gevolg is dit geene eeredienst die iets uitsluit. Wij erkennen dat God als algemeenen Vader van alle menschen en als de gerechtigheid zelve tusschen hun geen onderscheid maakt en dat al-zoo ieder mensch, hetzij hij Christen, Heiden, Jood of Afgodischis, kan zalig worden. Ziedaar al wederom lieden die vermenen het zuiver Christendom gevonden te hebben. Deze nieuwe eeredienst is zeer gemakkelijk om na te komen en niet hinderlijk. Er wordt alleen gevorderd *dat men alle zeven dagen slechts voor een oogenblik bij een kome om zich in het algemeen over geestelijke zaken bezig te houden.*

De Gazette van Berri belooft op deze nieuwe poging van den geest des ongeloofs terug te zullen komen.

OPBOUWEN VAN NIUWE KERKEN IN HET BISCOP VAN NAMEN.

(Vervolg van ons nummer van dinsdag den 14 November jl.) In den jare 1833 ondernamen de Jesuiten van Namen het opbouwen eener kerk, welke thans afgewerkt is, waaraan niets gespaard werd om ten minste, wat het inwendige aanbelangt, een der schoonste en meest rijk versierde kerken der stad daar te stellen.

De cathedrale kerk is met groote kosten door het gouvernement hersteld en, zoo het schijnt, zullen er nog groote herstellingen plaats hebben.

Te Cul-des-Sarts is de kerk, te naauwernood herbouwd, door den bliksem een prooi der vlammen geworden, door de pogingen der inwoners en den ijver van den Pastoor is het gelukt eene nieuwe op te bouwen.

Te Patigny is de kerk mede afgebrand, doch eene nieuwe heeft veldra de oude vervangen.

Te Huy is de kerk door de zorgen van den Pastoor, thans Kanunnik-Aartsdiaken en der ingezetenen veel vergroot, zijnde de oude kerk voor de bevolking te klein. Mgr. de Bisschop van Namen heeft dezelve den 10 October jl. op de plechtigste wijze ingewijd.

Te Pervez, te Taviere, te Tarine, te Marmont, te Auby, Virton, Surmerange en Cheoux zijn overal nieuwe kerken opgebouwd.

Te Buisson is eene kerk ten koste en door de zorgen van een aanzienlijk ingezetenen van Laroche opgericht en dit dorp, hetwelk vroeger geene kerk had, is thans eene parochie geworden.

Te Longchamps is de kerk aanzienlijk vergroot even als die van Dancel en Champion bij Namen.

Te Hesperange en Meisemburg zijn sedert korten tijd kapellen gebouwd.

Te Omezée wordt de kerk vergroot en eindelijk is er spraak om nieuwe kerken op te rigten te Bouillon, te Mersch en te Lavacherie; eene nieuwe kapel te Haut-le-Wastia en het geheel herstellen der St. Nikolaas kerk te Namen.

Aanzienlijke werkzaamheden zijn aan de kerk van Ciney gedaan, waarvan het inwendige bijna geheel veranderd is.

Het gouvernement heeft tot het voltrekken dezer werkzaamheden in het vergrooten van vele dezer kerken en kapellen bijgedragen. Ook onder de regering van Z. M. den Koning der Nederlanden waren daartoe gelden verleend.

LANGDURIGHEID VAN LEVEN BIJ DE VROUWEN.

Men leest in het dagblad van Frankfort het volgende:
Leest, geloof en overweegt de ontdekking, welke dezer dagen het *Conversationsblatt* van Frankfort inhiel. Een geleerde vreemdeling heeft ontdekt, waarom het leven der vrouwen over het algemeen langer is dan dat der mannen. De reden van dit voorregt bij de dames is, dat zij meer praten dan wij. Het grootste getal ziekten komt uit zwakheid en ongesteldheid van de longen voort; dan eene aanhoudend geoeffende spraak, en zelfs met een beetje overdrevenheid, versterkt door de gewoonte eener heilsame bestendigheid, dit zoo fijn orgaan, hetwelk bij stilzwijgende en melancolischen verteert. Veel praten is eene uilmuntende zaak om gezond te zijn en lang te leven. De Doctor die van gevoelen is dat vrouwen veel praten, denkt dat de aanhoudende oefening der spraak den maag versterkt en dien ten gevolge aan hun lang leven veel toebrengt. Alzoo, dames zult gij niet alleen lang leven omdat gij veel praat (aanmerking van den Doctor), maar ook omdat gij op eene zeer bevallige wijze spreekt; en hoe meer gij praten zult hoe langer gij zult leven, zoodat een man, die zijne vrouw zou wiffen doet zwijgen, voortaan in goede justitie met den vinger als een wezenlijke moordenaar zou kunnen worden aangewezen en moet de derhalve maar laten praten.

Mijn heer de Redacteur!

Daar ik weet dat gij gaarne huide aan de waarheid doet, zoo zult gij mij verpligten het volgende in uw geacht dagblad op te nemen.

Nooit bevinde ik mij in eene plaats, waar ik de Menagerie van den heer *Martin* aantref, of ik ga dezelve bezigtigen. Ik kan mij ald in verbeelden te zijn in het midden eener woestijn, alwaar ik omringd van de bloeddorstige wilde dieren met angst en schrik

varvuld worde; doch hoe gerust den ik niet, wanneer ik in het dierenrijk, te midden van duizend kleurige Oost- en West-Indische gevogelten en andere gedierten, welke het overheerlijkste gezigt opleveren, de woeste natuur getemd en bedwongen zie en hoe de verschrikkelijke Boa-slang kronkelend, in alle bogten en bewegingen haren meester streelt en vleit; wanneer ik den heer Martin als slapende naast de Leeuw zie liggen, haar tergen zonder dat hem het minste leed geschiedt en op eene enkele wenk eene kinderlijke onderwerping aan den dag legt, maar ook hoe verbaasd is ieder niet, wanneer men dien heer den Tijger en Hyëna, een der wreedaardigste dieren ziet tergen, bedreigen en den muil openbreken, die naderhand op een enkel woord hem even als een gehoorzaam kind, vleijen en streelen.

Onbegrijpelijk is het schouwspel der woeste Tijgers, die op het woord *à la bataille* in eenen zoodanigen woedenden strijd me elkander geraken, dat de een den ander als het ware schijnt te willen verslinden, die op een enkele wenk ophouden en tot bedaren worden gebracht.

Niet minder opmerkenswaardig is het voeden der dieren, waarmede men den verslindenden aard van elk hunner kan nagaan. Zoo ziet men den prachtige Nero-Leeuw zijn aas in een oogenblik verslinden, zoekende wat er nog te verslinden valt.

Het is waarlijk der moeite waardig dit schouwspel bij te wonen, om zich te overtuigen wat kunst en natuur vermogen, en hoedanig het wreedaardigste dier tot het zachtste wezen kan worden gebracht, waarvoor men den heer Martin geene genoegzame eer en hulde kan bewijzen.

Hiermede verblijve ik enz.

Een Zoöloog.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

KENNISGEVING.

De ondergeteekende, Uitgever van het werk getiteld: *GEDENKSCHRIFTEN* van den Kardinaal B. PACCA, brengt bij deze ter kennis dat het 2de deel, waarmede het Werk compleet is, binnen weinige dagen het licht zien zal. Heeren Boekhandelaren, welke het 1ste deel in commissie hebben ontvangen, doch hiervan geen plaatsing mogten gedaan hebben, worden verzocht om de overgeblevene Exemplaren binnen 14 dagen terug te zenden, op of binnen dien tijd niet door mij terug ontvangen zijnde, zal worden aangemerkt als geplaatst of voor rekening te houden, en zal dus, bij uitkomst van het 2de deel, even zoo veel Exemplaren voor rekening worden toegevoerd en alzoo over de beide deelen worden gedisponeerd.

Utrecht, 12 December 1837.

A. SCHIKHOFF,
Boekdrukker en Boekverkooper.

's Bosch den 13 December 1837.

Mijne verdere Relatien met den heer A. P. van Langenhuijzen te 's Hagé ophoudende, zoo verzoek ik de heeren inteekeunaren hunne inteekeningen op de Levens der Heiligen, Roomsche-Catholijk Magazijn en met primo Januarij 1838 den Onpartijdigen optegeven aan den heer C. VAN GEMERT en Zonen te 's Bosch, en aan mij de betaling der 6 eerste Afleveringen van de Levens der Heiligen en het 1, 2, en 3 kwartaal van het R. C. Magazijn te doen; dewijl de overige niet meer door mij geleverd worden.

Bij eene overeenkomst met den Heer J. W. Ten Hage, Boekhandelaar te 's Hagé, verzoek ik de Heeren Inteekeunaren op den Noord-Brabander en alle mijne Fonds-Artikelen niet aan den heer A. P. van Langenhuijzen maar aan voornoemden heer J. W. Ten Hage op te geven; bij wie ook tevens de R. C. VOLKS-ALMANAK voor het jaar 1838, voor handen is.

Men acht het niet onbelangrijk, hieronder mede te deelen eene opgave van 's Rijks inkomsten, over den jare 1836, provincieswijze ingerigt, waaruit blijkt, hoeveel elk gewest in de belastingen draagt. Wanneer men de provincien naar mate van het bedrag der door deselve opgebragte gelden zou moeten rangschikken, zouden dezelve in de volgende orde staan: Zuid-Holland, Noord-Holland, Noord-Brabant, Gelderland, Vriesland, Utrecht, Zeeland, Groningen, Overijssel en Drenthe.

	Directe belast.	Zegel- en Registratien.	In- en Uitg. regten.	Accijzen.	Posten.	TOTAAL
Noord-Brabant	f. 1,691,889,04	f. 621,614,74	f. 30,311,37	f. 1,730,508,89	f. 117,588,81	f. 4,101,912,86
Gelderland	1,456,221,77	650,472,80	431,848,11	1,308,079,32	119,531,58	3,966,173,09
Noord-Holland	4,011,366,29	2,332,327,38	1,019,733,78	3,186,904,88	479,347,82	11,021,680,16
Zuid-Holland	3,978,399,05	1,862,925,05	1,393,181,29	4,860,814,69	436,530,42	12,531,823,42
Zeeland	1,050,783,03	382,322,04	28,507,97	783,316,22	52,266,30	2,297,196,47
Utrecht	1,012,857,92	428,857,43	7,843,37	821,106,74	71,280,19	2,334,944,06
Vriesland	1,597,646,48	542,354,78	114,843,97	1,266,055,99	59,696,21	3,671,697,44
Overijssel	736,363,17	292,094,90	106,243,74	889,269,24	73,905,30	2,097,878,36
Groningen	1,050,816,54	286,052,48	43,974,65	726,367,44	45,281,77	2,152,492,89
Drenthe	219,554,77	114,517,91	1,550,53	226,256,43	11,496,33	573,366,98
TOTAAL	f. 16,715,019,98	f. 7,506,539,04	f. 3,170,011,71	f. 15,798,679,86	f. 1,457,924,75	f. 44,649,066,35

's Hertogenbosch, bij D. A. A. DE ROOY, Boek- en Courantdrukker.

BEKENDMAKINGEN.

Bij E. HARTOG, JUNIOR, Splitter der Koninklijke Nederlandsche Loterij, wonende achter het Stadshuis, te 's Hertogenbosch, zijn te bekomen voor de aanschijnstaande Trekking der 173ste Loterij HEELE en G. DEELTENS van LOTEN, volgens P. R. J. COURANT.



De Notaris J. H. DE BERGHE, te 's Hertogenbosch, heeft provisioneel verkocht:

Eene HUIZINGE, genaamd het Bond Paardje, met STAL, kleine WONING, SCHUUR, en aangeleggen BOUW of HOFLAND te Rosmalen in de Kerkhoek, zeer geschikt tot HERBERG, WINKEL en BAKKERIJ; ingezet met de Slagen op f 1815-00. Zullende de finale verkooping geschieden in gezegd huis het Bond Paardje bewoond bij F. JANSSEN, op Dingsdag den 19 December 1837 des morgens ten 10 ure.

De Notaris M. O. L. H. U. Y. S. E. N, te Vught, aldaar op Beukenhorst c. a., voor Mevrouw VAN LANSCHOT, op Dingsdag den 19 December 1837, des morgens om 9 ure publiek verkoopen: Een groote partij schoon SCHAARHOUT en droegen BRAND daarna: Een partij zware BEUKEN- en MASTBOOMEN.

MARKTBERIGTEN.

Graanprijzen te Eindhoven, den 12 December 1837.

Rogge	} het Ned. Mud.	{	4-80 à 0-00
Boekweit			3-50 à 0-00
Haver			2-40 à 0-00
Het Nederlandsche pond Boter			0-45 à 0-00
De 4 Nederlandsche ponden Roggebrood 29 Cents.			

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Weenen waren den 1 December de fondsen genoteerd: 5 pCt. Met. 105¹/₂; 3 pCt. 78¹/₂; Bankactien 144¹/₂.

Te Londen waren de fondsen den 8 December genoteerd: 3 pCt. gecons. 93³/₄; Ned. 2¹/₂ pCt. 54¹/₈, id. 5 pCt. 102¹/₄; Sp. Ardoin 19¹/₄, 2¹/₈; Portugal 19¹/₂, 20¹/₈, Braz. 78¹/₂, 2¹/₈.

Te Parijs waren de fondsen den 9 December genoteerd: 5 pCt. 107,55; 3 pCt. 79,30; Nap. rent. 98, 10; Sp. Ardoin 20¹/₂; Pass. 4¹/₂; Port. 19¹/₂; Rom. L. 10¹/₂.

Te Antwerpen waren den 10 December de fondsen genoteerd: Belg. 102; O. Met. 105; Sp. Ard. 195¹/₈, 3¹/₄; Nap. rent. 91¹/₄; B. Tav. 38¹/₂; Sicil. 90¹/₂; Rom. L. 101¹/₂; Cert. te Antw. 98¹/₂; Braz. 78¹/₂; — W. elk. op Amst. 3¹/₈ pCt. pr. kont. 1¹/₂ pCt. op tijd; op Rott. 3¹/₈ pCt. kont. — Gisteren werden te Brussel de Ardoins omgezet tegen 10¹/₂.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Maandag 11 December, ten vier ure.

Werk. schuld 2¹/₂ pCt. 53¹/₈. Dito 5 pCt. 101¹/₂, 3¹/₄, 5¹/₈; Kanth. 22¹/₁₆, AmortSynd. 4¹/₂ pCt. 93¹/₄, Handelm. 172¹/₄, 7¹/₈, Dito 100¹/₂, 7¹/₈, Rott. Dito 118¹/₈, Ardoins van 85 p. st. 10¹/₂, 1¹/₂, 5 pCt. 100¹/₂, Colomb. 17¹/₈, Braz. 78¹/₂.